

Księga Jozuego rozdział 2 (live)

Do przygotowania przed zajęciami:

Na tydzień przed zajęciami zadajemy zadanie: minimum raz przeczytać/postuchać drugi rozdział z Księgi Jozuego; pytamy rodziców, czy ich dzieci rozumieją pojęcie nierządnic i dajemy im szansę na samodzielne wytłumaczenie tego dzieciom, informujemy, jak my przedstawimy to pojęcie w czasie zajęć (lub że nie przedstawimy wcale)

Na dzień przed zajęciami: wydrukuj mapy (wersja do druku jest na końcu konspektu), przygotuj rekwizyty do wybranej zabawy powtórkowej; jeżeli zdecydujesz się na studium w formie przedstawienia to przygotuj przebrania dla dzieci (możesz rozdzielić role wcześniej i poprosić dzieci o przyniesienie swoich kostiumów) i przygotuj koc (będzie udawał łodygi lnu); jeżeli zdecydujesz się na element teatralny z ukrywaniem zwiadowców, poproś dwóch rodziców o pomoc i przygotuj koc; jeśli zdecydujecie się na wspinaczkę po linie, przygotuj ją.

1. Rozgadanie

Witamy się z każdym, rozmawiamy luźno, pytamy o rzeczy, które się zdarzyły od czasu, kiedy widzieliśmy się ostatnio.

2. Modlitwa (prowadzący)

3. Szybka powtórka materiału z poprzednich zajęć. Propozycje zabaw:

- a) Prawo dżungli, woreczek, wyścigi – opisane w konspekcie do 1. rozdziału Księgi Jozuego
- b) Zabawa tematyczna „Uratuj zwiadowcę” – przynieś długi sznurek, zrób na nim około 8 supełów co 20-30 cm i poproś jedno z dzieci, żeby było zwiadowcą. Przywiąż sznurek do krzesła i poproś zwiadowcę, żeby trzymał się sznurka w miejscu, gdzie jest supeł najbliższy krzesła (krzesło ma udawać okno w murze Jerycha). Reszta grupy będzie odpowiadać na pytania (razem ustalają prawidłową odpowiedź). Jeżeli grupa dobrze odpowie, to zwiadowca przesuwa się na sznurku o jeden supeł w kierunku przeciwnym do krzesła (ucieka z Jerycha), jeżeli grupa odpowie źle lub nie odpowie wcale, zwiadowca przesuwa się o jeden supeł w stronę krzesła. Zadaniem grupy jest pomóc zwiadowcy wydostać się z Jerycha (ma to miejsce wtedy, kiedy zwiadowca trzyma supeł najbardziej oddalony od krzesła, a grupa odpowie dobrze na pytanie). Zacznij od prostszych pytań, żeby zwiadowca nieco oddalił się od krzesła.

4. Studium Biblii – 1. rozdział Księgi Jozuego

Główna myśl: Bóg troszczy się o nas, a my powinniśmy troszczyć się o innych.

Troska Boga wyrażona jest w postawieniu Rachab na drodze zwiadowców.

Troska o innych wyrażona jest w dwóch postawach Rachab: 1) okazuje łaskę zwiadowcom; 2) przede wszystkim pragnie ochronić swoją rodzinę – to motywuje ją do troski o zwiadowców.

Propozycja: konspekt podzielony jest na trzy części (sceny), które łączą się tematycznie. Jeżeli dzieci nie czytały w domu, to można na początku, przed wgłębianiem się w szczegóły, przeczytać całą część dla zrozumienia kontekstu. Przykład: Czytamy Joz 2,1-7, a następnie Joz 2,1 i zadajemy pytania, potem Joz 2,2 itd.

Można zorganizować czytanie w formie przedstawienia (z przebraniem lub bez): rozdzielić pomiędzy dzieci role Jozuego, 2 zwiadowców, Rachab, króla Jerycha, 2 strażników (pilnujących wejścia do Jerycha, donoszących królowi o szpiegach i przychodzących do Rachab aby pojmać zwiadowców). Wtedy słowa wypowiedane przez dane postacie biblijne najpierw czyta prowadzący, a osoby odgrywające role powtarzają i przedstawiają scenkę.

Możesz też użyć maskotek/figurek do odegrania przedstawienia w czasie kiedy będziecie czytać. Poproś dzieci, żeby przestawiały figurki zgodnie z tym, jak jest opisane zdarzenie w Biblii. Będziesz potrzebować 7 figurek (Jozue, 2 zwiadowców, Rachab, król Jerycha, 2 strażników pilnujących wejścia do Jerycha, donoszących królowi o szpiegach i przychodzących do Rachab, aby pojmać zwiadowców), coś imitującego miasto (może być szalik uformowany w mur miasta), łądygi lnu (może to być kawałek papieru), góry (może to być zwinięty koc) i kawałek sznurka po którym zejdą zwiadowcy.

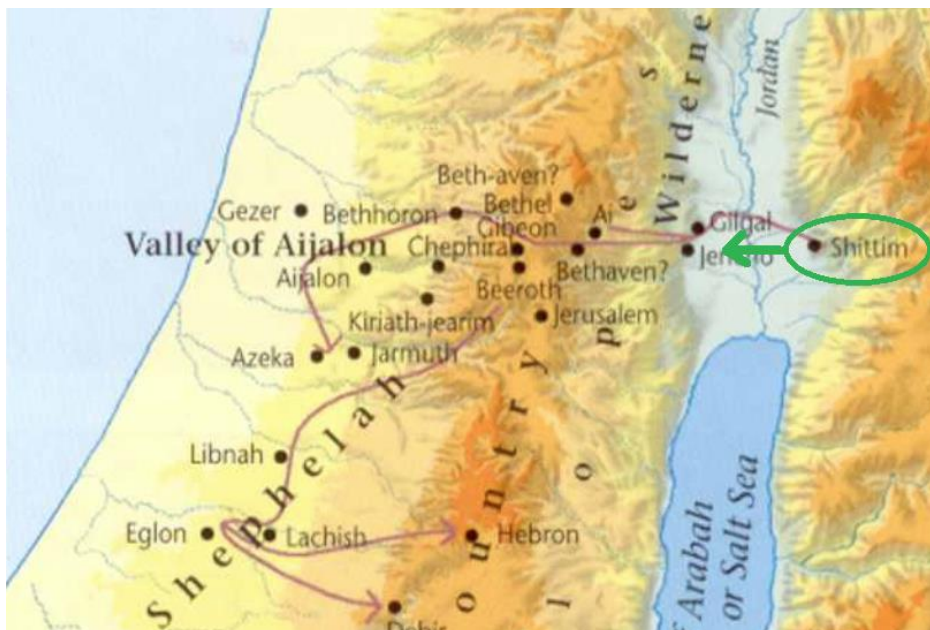
CZĘŚĆ 1 – Joz 2,1-7: Wysłanie zwiadowców do Jerycha i rozmowa z poszukującymi ich postaciami

Czytamy Joz 2,1

Pytamy: czy wiesz, co robi zwiadowca/wywiadowca?

Zadaniem zwiadowcy jest zbadać ziemię, którą będzie atakować jego wojsko. Musi dowiedzieć się np. jakie są mury miasta, ile jest żywności, jaka jest armia, jaką ma broń itp.

Zadanie: znajdź na mapie miasto, z którego wyruszyli zwiadowcy i miasto, do którego poszli na wiad: Szittim i Jerycho (jeśli jest to zbyt trudne dla dziecka, po prostu mu wskaż).

Możesz zapytać: Czy wiecie, kim jest nierządnicą?

Ustal wcześniej z rodzicami, co powiesz lub że nie będziesz poruszać tematu i niech sami to tłumaczą. Możesz powiedzieć ogólnie: nierządnicą to kobieta, której mężczyźni płacili za możliwość bliskiego kontaktu fizycznego. Był to pogardzany zawód.

Czytamy Joz 2,2

Pytamy: o czym doniesiono królowi?

Czytamy Joz 2,3-6

Warto przeczytać Joz 2,3-6 w całości, by uchwycić całą wypowiedź, a potem zadać pytania i ewentualnie powtórzyć czytanie werseł po wersecie:

1. Jaką wiadomość król Jerycha posłał do Rachab? (w.3)
Rachab miała wydać zwiadowców, co wiązało się z ich **śmiercią**.
2. Co Rachab zrobiła ze zwiadowcami? (w.4.6)
3. Co Rachab powiedziała posłańcom króla? (w.4-5)

Dobrze byłoby w jakiś sposób odnieść się w tym miejscu do postępowania Rachab, która okłamała posłańców króla. Dzięki kłamstwu uratowała im życie. Czy kłamstwo jest uzasadnione, gdy ratujemy czyjeś życie? Zauważ, że Biblia nie wydaje bezpośredniej opinii w tym temacie¹. Biblia jedynie sprawozdaje, co Rachab zrobiła, ale nie ocenia czy było to dobre czy złe.

To dobry moment, by porozmawiać z dzieckiem o moralności i zapytać, co zrobiliby na miejscu Rachab. Możesz zapytać np:

1. Dlaczego Rachab pomogła zwiadowcom, skoro mogłaby zostać za to ukarana? Czy zrobiłabyś/zrobiłbyś tak jak ona?
2. Czy narażenie swojego życia aby kogoś uratować jest dobre?
3. Czy kłamanie jest dobre, jeśli kłamiemy w dobrym celu?

Czytamy Joz 2,7

Pytamy: Co to są brody? Pokazujemy dziecku obrazki, na których znajdują się brody.

Ścigający dotarli do brodów Jordanu, czyli do miejsca, gdzie jest płytka woda. Bród to „płytke miejsce rzeki, jeziora lub stawu, przez które można przejść lub przejechać na drugi brzeg”².

Pytamy: co stało się z bramą miasta i co to oznaczało dla zwiadowców?

Na pewno nie mogli wyjść przez bramę. Byli zamknięci w mieście i zdani na łaskę Rachab.

¹ Faktycznie postawa Rachab nie została oceniona, jednak czytelnik widzi, że kłamstwo – środek pomocy zwiadowcom – staje się ostatecznie ratunkiem Rachab. Mogą zrodzić się pytania: Czy kłamstwo było jedynym sposobem na uratowanie zwiadowców i Rachab? Czy Bóg błogosławi kłamcom? Czy kłamstwo w dobrym celu jest słuszne?

² Słownik języka polskiego PWN, <https://sjp.pwn.pl/slowniki/br%C3%B3d.html>, [dostęp 10.10.2023].

CZĘŚĆ 2 – Joz 2,8-14: Rozmowa Rachab ze zwiadowcami na dachu

Czytamy Joz 2,8

Już wcześniej (w.6) dowiadujemy się, że Rachab ukryła zwiadowców na dachu. Jak wyglądał ten dach? Pokazujemy dwie możliwości:

1. Najpopularniejsza jest „opinia, że chodzi tu o płaski dach, taras, typowy dla tamtego środowiska i okresu”³.

2. Jednak nie jest to jedyna możliwość, ponieważ „mogła ich ukryć na podłodze na podwyższonym piętrze domu, miejscu prywatnym i intymnym, gdzie przebywała rodzina w nocy”⁴. (brak adekwatnego obrazka)

Jeżeli nie zdecydowałeś/aś się na studium w formie przedstawienia, można mimo wszystko wpleść w tym momencie taki element. Poproś dzieci, żeby położyły się na brzuchu na podłodze, udawaj, że jesteś Rachab i przykryj dzieci łodygami lnu (kocem) i ostrzeż je, żeby byli idealnie cicho, bo idą strażnicy, którzy chcą ich schwycić. Przed zajęciami uzgodnij z dwoma rodzicami, że na umówiony znak będą udawali strażników, ale nie mów o tym dzieciom. Odegrajcie scenkę tak, żeby dzieci miały element zaskoczenia.

Czytamy Joz 2,9-10

Pytamy: co Rachab dowiedziała się o Izraelitach i o Bogu? Co o nich słyszała?

1. Pan dał Izraelitom tę ziemię – to znaczy, że Izraelici będą atakować Jerycho i inne miasta (chodzi o ziemię, na której mieszka Rachab, czyli Kanaan – można pokazać na wcześniejszej mapie) (w.9).
2. Pan wysuszył przed Izraelitami wodę Morza Czerwonego (w.10).
3. Izraelici obłożyli klątwą na zagładę królów Sychona i Oga (w.10).

Albo pytamy: dlaczego Rachab wierzy, że Pan Bóg wydał Izraelitom ziemię Kanaan?

1. Wszyscy mieszkańcy Jerycha się przestraszyli (w.9).
2. Pan wysuszył przed Izraelitami wodę Morza Czerwonego (w.10).
3. Izraelici obłożyli klątwą na zagładę królów Sychona i Oga (w.10).

Czytamy Joz 2,11

Pytamy: Co Rachab mówi o Bogu?

Jest Bogiem na niebie i na ziemi.

³ S. Wypych, *Księga Jozuego. Wstęp, przekład z oryginału, komentarz.*, Częstochowa 2015, s. 130.

⁴ Tamże.

To może być istotna informacja, pokazująca zmianę w myśleniu Rachab. W czasach Jozuego wierzone w wielu bogów. Bogowie władali ziemią i np. w Kanaanie byli Baal czy Aszratum, w Egipcie Ra czy Ozyrys. Rachab deklaruje, że Bóg Izraela jest Bogiem w niebie i na ziemi. Władza Boga Izraela jest powszechna (obejmuje całą ziemią i niebo, a nie tylko konkretny kraj, jak w przypadku bogów pogańskich) i jest ponad wszystkimi.

Czytamy Joz 2,12-13

Pytamy: Czym jest przysięga? Czy to coś ważnego? Czy można traktować ją lekkożylnie? Poręka to zapewnienie.

Pytamy: Kogo zwiadowcy mieli ocalić od śmierci? Dlaczego zagrażała im śmierć?

Czytamy Joz 2,14

Pytamy: Co oznaczają słowa zwiadowców: „życiem naszym ręczymy za was”?

To znaczy, że odpowiadają za rodzinę Rachab własnym życiem. Zapewniają ją o dochowaniu przysięgi powołując się na własne życie. Przysięgają na własne życie. Oznacza to, że jeśli złamią przysięgę to zasługują na śmierć.

CZĘŚĆ 3 – Joz 2,15-24: Pomoc zwiadowcom w ucieczce i powrót do Jozuego

Czytamy Joz 2,15-16

Pytamy:

1. Czego użyła Rachab by spuścić zwiadowców przez okno? Gdzie mieszkała Rachab? (udziel odpowiedzi bardziej szczegółowej niż: Jerycho)
2. Jakiej rady Rachab udzieliła zwiadowcom? Ile dni zwiadowcy mieli się ukrywać?

Czytamy Joz 2,17-20

Pytamy:

1. Co chcieli zrobić zwiadowcy? (w.17)
2. Co miała zrobić Rachab, gdy zwiadowcy (i inni Izraelici) wejdą do tej ziemi? (w. 18)
3. Czego winny był człowiek, który wyjdzie z domu Rachab? Co to znaczy, że ktoś jest winny przelania swojej krwi? Odp: Podczas ataku dom Rachab był chroniony i Izraelici go nie atakowali, ale jeśli ktoś z niego wyszedł mogli go zabić (przebrać krew), nie wiedząc, że to ktoś z rodziny Rachab (w. 19).
4. Co zwolniłoby zwiadowców z danej Rachab przysięgi? (w. 20)

Czytamy Joz 2,21

Pytamy: Co zrobiła Rachab po odejściu zwiadowców?

Czytamy Joz 2,22

Pytamy: gdzie ścigający szukali zwiadowców?

Czytamy Joz 2,23-24

Pytamy: Gdzie przyszli zwiadowcy? Co zwiadowcy powiedzieli Jozuemu?

5. **Część do pogłębienia relacji z Bogiem.**

Bóg zatroszczył się o zwiadowców. Gdy przyszli do Jerycha spotkali Rachab, która im pomogła. Zapytaj: Czy Bóg troszczy się o Ciebie? Jakie przykłady Bożej troski znajdujesz w swoim życiu? Zwróć uwagę dzieci na myśl, że Rachab pomogła zwiadowcom, ale również swojej rodzinie. Prosiła zwiadowców, żeby ocalili jej rodzinę, bo się o nich troszczyła. Jak pomagasz osobom, które są Ci bliskie? Czy robisz coś dobrego też tym, których nie lubisz?

Warte podkreślenia jest, że Pan Jezus, który troszczył się o innych i im pomagał, wzywał ludzi, by go naśladowali. Pan Bóg zawsze jest gotowy nam pomóc. Jeśli możemy okazać mu miłość i wdzięczność za udzieloną pomoc, najlepiej zrobimy to pomagając innym.

6. Modlitwa chętnej osoby/osób.

Jeżeli masz taką możliwość, żeby zawiesić gdzieś linę, możesz po zajęciach dać spróbować dzieciom wejść po linie i zjechać po niej na dół. Można zrobić to niedosłownie, w formie zabawy (np. na klatce schodowej przyczepić linę/sznurek do poręczy i poprosić, żeby dzieci schodziły po schodach w dół trzymając się liny i udając zwiadowców). Dobrze się sprawdza linka holownicza.

Opracowanie: Radosław Bojko, Aleksandra Voitenko

Mapa do wydrukowania

